

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (harmadik tanács)

2005. szeptember 14. *

A T-140/04. sz. ügyben,

az **Adviesbureau Ehcon BV** (székhelye: Reeuwijk [Hollandia], képviseli: M. Goedkoop ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselet: L. Parpala és E. Manhaeve, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

azon állítólagos károk megtérítése iránt benyújtott kártérítési keresete tárgyában, amelyek a felperest az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló, 1980. július 15-i 80/778/EGK tanácsi irányelv (HL L 229., 11. o.) alapján szolgáltatások beszerzésére 1996. augusztus 10-én közzétett (HL C 232., 35. o.) ajánlati felhívásra általa benyújtott ajánlat elutasítása miatt érték,

* Az eljárás nyelve: holland.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (harmadik tanács),

tagjai: M. Jaeger elnök, V. Tiili és Czucz O. bírák,

hivatalvezető: H. Jung,

meghozta a következő

Végzést

A jogvita alapját képező tényállás

- ¹ A Bizottság az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló, 1980. július 15-i 80/778/EGK tanácsi irányelv (HL L 229., 11. o.) alapján 1996. augusztus 10-én szolgáltatások beszerzésére vonatkozó ajánlati felhívást tett közzé az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* (HL C 232., 35. o.) (a továbbiakban: ajánlati felhívás). Az eljárás egy egyéves időtartamú, a szolgáltató megfelelő teljesítése esetén kétéves időtartamra meghosszabbítható első szerződés megkötésével zárult. A szerződés tárgya a Környezetvédelmi, Nukleáris Biztonsági és Polgári Védelmi Főigazgatóság vízvédelmi, talajvédelmi és mezőgazdasági osztályán belül az ivóvízzel foglalkozó csoportnak nyújtandó műszaki és tudományos támogatás volt, az említett irányelv módosítására irányuló javaslat keretében.

- 2 Technikai mellékletével összhangban a pályázati eljárás lebonyolítása két fordulóban történt.

- 3 Az első forduló a következő szempontoknak megfelelő ajánlattevők kiválasztásából állt:
  - legyen magánszemély vagy jogi személy, és arról hivatalos bejegyzési okmányokkal vagy bejegyzési számokkal szolgáltasson bizonyítékot;

  - bankok által kiállított nyilatkozatokkal és/vagy mérlegek vagy mérlegkivonatok bemutatásával igazolja gazdasági és pénzügyi helyzetét;

  - igazolja a vízügyi kutatás terén szükséges tapasztalatait, a korábbi munkáira vonatkozó minősítései, referenciái és a javasolt csoport összetétele alapján, az önéletrajzokat is beleértve;

  - rendelkezzen az Unió összes tagállamának lefedéséhez szükséges hálózattal.

- 4 A második forduló végén a szerződés odaítélése a korábban kiválasztott ajánlattevők körében a következő szempontok alapján történt:
  - az ajánlat bemutatása, érthetősége és minősége;

– a munka műszaki követelményeinek ismerete és megértése (a vízügyi tudomány területén szükséges tapasztalat igazolása a korábbi munkákra vonatkozó minősítések, referenciák és a javasolt csoport összetétele alapján, az önéletrajzokat is beleértve);

– az ajánlati ár.

5 A felperes 1996 szeptemberében nyújtotta be ajánlatát.

6 A Bizottság 1997. január 7-i levelében tájékoztatta a felperest arról, hogy ajánlatát nem választották ki.

7 1997. január 13-i és 31-i, valamint 1997. február 15-i leveleiben a felperes arra kérte a Bizottságot, hogy tájékoztassa az ajánlata elutasításának indokairól.

8 A Bizottság 1997. március 13-i levelében eleget tett ennek a kérésnek, jelezve, hogy a felperes ajánlatát azon indok alapján zárták ki, hogy nem rendelkezik a vízügyi kutatás terén szükséges tapasztalattal, amely feltételt a technikai melléklet írt elő, hozzátéve, hogy a Bizottság olyan ajánlattevőket keresett, akik tapasztalattal rendelkeznek a vízkezelési berendezések kutatása, fejlesztése és tervezése terén. Ezenfelül, noha ez a tényező nem volt döntő, a felperes csak kevés ismerettel és lefedettséggel rendelkezett az Unió egészére nézve.

- 9 1997. március 20-i levelében a felperes egyrésztől jelezte a Bizottságnak, hogy a benyújtott dokumentációból kiderül, éppen hogy bőséges tapasztalattal rendelkezik a vízügyi kutatás és az ivóvíztisztító rendszerek területén, másrésztől, hogy a vízkezelési berendezések kutatása, fejlesztése és tervezése terén szerzett tapasztalat nem szerepelt a technikai mellékletben említett szempontok között.
- 10 1997. április 10-i levelében a Bizottság jelezte a felperesnek, hogy a „vízügyi kutatás terén szükséges tapasztalat” kifejezést úgy kell érteni, hogy ez magában foglalja a vízkezelési berendezések tervezése terén szerzett tapasztalatot. A Bizottság ugyanis azt várta az ajánlattevőktől, hogy egészítsék ki azt a tapasztalatot, amellyel alkalmazottai a vízügyi igazgatás és szabályozás terén rendelkeznek, különösen az általa egyes vegyi anyagokra vonatkozóan javasolt szabványok műszaki és pénzügyi kihatásainak területén, valamint a vízkezelési berendezések tervezése és működése terén. A Bizottság továbbá emlékeztetett arra, hogy a felperes ajánlata rendkívül gyenge volt az Európai Unió ismeretére és lefedésére vonatkozó szempont tekintetében.
- 11 1997 folyamán a felperes panaszt nyújtott be az Európai Ombudsmanhoz. Ezt a panaszt az 1997. december 3-i határozatban elutasították. 1997. december 7-i és 1998. február 20-i leveleiben a felperes arra kérte az Ombudsmant, hogy vizsgálja felül az álláspontját. Ezt a kérelmet 1998. március 24-én utasították el. 1998. március 30-i és 1999. január 12-i leveleiben a felperes ismételen álláspontja felülvizsgálatára kérte az Ombudsmant. Ezt a kérelmet 1999. május 6-án elutasították.
- 12 1999. szeptember 20-i levelében a felperes a Bizottság elnökéhez fordult az általa állítólagosan elszenvedett kár megtérítése céljából, és betekintést kért az ajánlati felhívás irataiba. Ezeket a kérelmeket a 2000. január 11-i levélben elutasították.

- 13 Miután saját eszközeivel sikerült megszereznie az első forduló végén elfogadott egyik ajánlattevő, az EDC társaság ajánlatát, amelynek nem kellett a vízkezelési berendezések terén szerzett tapasztalatot igazolnia, a felperes 2000. július 22-én ismételt panaszt nyújtott be az Ombudsmanhoz. 2001. február 15-i levelében az Ombudsman jelezte a felperesnek, hogy felkérte a Bizottságot, 2001. március 31-éig nyújtson be bizonyos információkat. A Bizottság ennek a kérésnek eleget tett.
- 14 Az Ombudsman 2001. október 22-én hozta meg a felperes 2000. július 22-i panaszára vonatkozó határozatát (a továbbiakban: az Ombudsman határozata). Ebben megállapította, hogy egyrészt, mivel a Bizottság olyan szempontra támaszkodott, amely nem szerepelt az ajánlati felhívásban, a válogatási eljárást nem folytatták le átlátható módon, másrészt azzal, hogy az első forduló végén két olyan ajánlattevő (az EDC és a Eunice társaság) ajánlatait fogadta el, akik nem bizonyították tapasztalatukat a vízkezelési berendezések tervezése terén, a Bizottság egyenlőtlen bánásmódban részesítette a felperest. Az Ombudsman arra a következtetésre jutott, hogy e két hivatali visszásság kritikai észrevételt tesz indokolttá.
- 15 2001. november 12-i levelében a felperes újabb kártérítési kérelmet intézett a Bizottsághoz. A Bizottság ezt a kérelmet 2002. január 31-i levelében elutasította.
- 16 2002. március 25-én a felperes az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 94. cikkének 2. §-a alapján költségmentesség iránti kérelmet nyújtott be a Bíróság Hivatalához abból a célból, hogy a Bizottság ellen kártérítési keresetet indítson.

- 17 Ezt a kérelmet az Elsőfokú Bíróság második tanácsa elnökének a T-90/02. AJ. sz., Ehcon kontra Bizottság ügyben 2002. december 13-án hozott végzésével (az EBHT-ban nem tették közzé) elutasították.

Az eljárás és a felek kérelmei

- 18 A felperes a Bíróság Hivatalához 2004. április 8-án benyújtott keresetlevelével indította a jelen keresetet.
- 19 A Bíróság Hivatalához 2004. július 29-én benyújtott külön beadványával a Bizottság az eljárási szabályzat 114. cikkének 1 §-a alapján elfogadhatatlansági kifogást emelt.
- 20 A felperes 2004. augusztus 30-án terjesztette elő az e kifogással kapcsolatos észrevételeit.
- 21 A keresetlevélben a felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- kötelezze a Bizottságot 243 900 EUR összeg, valamint annak törvényes kamatai megfizetésére;

  - másodlagosan kötelezze a Bizottságot 40 400 EUR összeg, valamint annak törvényes kamatai megfizetésére;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

22 Elfogadhatatlansági kifogásában a Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– a keresetet – mint elfogadhatatlant – utasítsa el;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

23 Az elfogadhatatlansági kifogásra tett észrevételeiben a felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– nyilvánítsa megalapozatlannak az elfogadhatatlansági kifogást;

– másodlagosan azt utasítsa el;

– a Bizottságot kötelezze a közbenső eljárás költségeinek viselésére.

A jogkérdésről

- 24 Az eljárási szabályzat 114. cikkének 1. §-a értelmében az egyik fél kérelmére az Elsőfokú Bíróság az ügy érdemét nem érintve dönthet az elfogadhatatlanságról. Ugyanezen cikk 3. §-ának megfelelően, ha az Elsőfokú Bíróság másként nem határoz, az eljárás szóbeli.
- 25 Ezenfelül az eljárási szabályzat 111. cikke értelmében, ha az Elsőfokú Bíróság nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel a kereset elbírálására, vagy ha a kereset nyilvánvalóan elfogadhatatlan vagy jogilag nyilvánvalóan megalapozatlan, az Elsőfokú Bíróság – az eljárás folytatása nélkül – indokolással ellátott végzéssel határozhat.
- 26 Ebben az esetben az Elsőfokú Bíróság úgy ítéli meg, hogy a jelen ügy az iratok tükrében világos, így az eljárás folytatása nélkül határozhat.

A felek érvei

- 27 A Bizottság a kereset egésze ellen emel elfogadhatatlansági kifogást azzal az indokkal, hogy a felperes igénye a Bíróság alapokmányának 46. cikke értelmében elévült.
- 28 Megjegyzi, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az igényt keletkeztető tény a kár bekövetkezése (a Bíróság C-136/01. P. sz., Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi kontra

Bizottság ügyben 2002. július 18-án hozott végzésének [EBHT 2002., I-6565. o.] 30. pontja). Ezenfelül az elévülést csak a közösségi bírósághoz benyújtott keresetlevél vagy a Közösség hatáskörrel rendelkező intézményéhez benyújtott előzetes kérelem szakíthatja meg, ez utóbbi esetben azonban a megszakítás csak akkor érvényes, ha a kérelmet az esettől függően az EK 230. cikkre, illetve az EK 232. cikkre hivatkozással meghatározott határidőkön belül keresetlevél követi (a Bíróság 11/72. sz., Giordano kontra Bizottság ügyben 1973. április 5-én hozott ítéletének [EBHT 1973., 417. o.] 6. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-167/94. sz., Nölle kontra Tanács és Bizottság ügyben 1995. szeptember 18-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-2589. o.] 30. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-332/99. sz., Jestädt kontra Tanács és Bizottság ügyben 2001. szeptember 19-én hozott végzésének [EBHT 2001. II-2561. o.] 47. pontja).

29 Márpedig – a Bizottság állítólagos jogellenes magatartására vonatkozó bizonyítékok összegyűjtése érdekében felmerült költségek kivételével – az a kár, amelynek megtérítését a felperes kéri, abban az időpontban keletkezett, amikor a Bizottság a felperest tájékoztatta az ajánlata elutasításáról szóló hivatalos döntésről, azaz 1997. január 7-én. A fenti költségekkel kapcsolatban a Bizottság mindazonáltal megemlíti, hogy a felperes már 1997. március 25-én, telefaxon tudatta, hogy elegendő bizonyítékkal rendelkezik a Bizottság felelősségének megállapításához. Ennek megfelelően úgy véli, hogy az ezen időpont után felmerült költségek nem adhatnak okot kártérítésre.

30 Mivel a jelen keresetet 2004. április 8-án, azaz több mint két évvel az öt éves elévülési idő letelte után nyújtották be, a Bizottság úgy véli, hogy azt – mint elfogadhatatlant – el kell utasítani. A Bizottság továbbá rámutat arra, hogy noha a felperes 1999. szeptember 21-én kártérítési kérelmet nyújtott be a Bizottság szervezeti egységeihez, e kérelem 2000. január 11-i elutasítását követően nem nyújtottak be keresetet az EK 230. és az EK 232. cikkben meghatározott határidőkön belül, így ez a kérelem nem szakíthatja meg az elévülési időt. Ugyanez igaz a felperes által 2001. november 12-én benyújtott, és a Bizottság által 2002. január 31-én elutasított második kártérítési kérelemre.

31 Végezetül a Bizottság kiemeli, hogy a felperes tudatában volt annak, hogy elévülési idő vonatkozik rá, amint az az Ombudsmanhoz 1999. január 12-én és május 10-én intézett levelekből kiderül.

- 32 A felperes úgy véli, hogy a kereset teljes egészében elfogadható.
- 33 Elsősorban azt hangsúlyozza, hogy az elévülési idő csak attól az időponttól kezdődik, amikor az érdekeltnek sikerül tudomást szereznie a kártérítési igényét keletkeztető tényekről. Márpedig a felperes által a Bizottsághoz abból a célból küldött ismételt kérelmekre adott válaszában, hogy felvilágosítást kapjon a Bizottság azon döntéséről, hogy az első válogatási forduló végén nem fogadja el az ajánlatát, a Bizottság mindig azt állította, hogy a felperes nem rendelkezik kellő tapasztalattal a vízügyi kutatás terén, mivel ezt a szempontot úgy kell érteni, hogy az a vízkezelési berendezések tervezését is magában foglalja. Ebből következik, hogy a Bizottság megtevesztette a felperest, és a Bizottság döntésében rejlő egyenlőtlen bánásmód csak a 2000 folyamán vált világossá számára, amikor végül a saját eszközeivel sikerült megszereznie egy, a második fordulóba bejutott ajánlattevő ajánlatát.
- 34 A Bíróság egyébiránt jelezte, hogy az ellenérdekű fél részére történő téves információs szolgáltatás ténye az ezen információkat szolgáltató számára azzal a következménnyel jár, hogy ezzel a féllel szemben nem hivatkozhat az igény elévülésére. Ennek megfelelően az elévülési idő szigorú alkalmazása ésszerűen nem igazolható a jobbiztonság és a gondos igazságszolgáltatás elvei alapján (a Bíróság C-326/96. sz. Levez-ügyben 1998. december 1-jén hozott ítélete [EBHT 1998., I-7835. o.]).
- 35 A felperes véleménye szerint tehát a *contra non valentem agere non currit praescriptio* elvnek megfelelően az ésszerűség és a méltányosság alapján úgy kell tekinteni, hogy az elévülés nyugvott 2001. október 22-éig, azaz addig a napig, amikor az Ombudsman a felperes panaszára válaszként adott határozatában megállapította, hogy a jelek szerint a Bizottság az ajánlattevők közötti hátrányos megkülönböztetéssel élt. Ezen időpontot megelőzően ugyanis bizonyíték hiányában a Bizottság elleni keresetnek semmi esélye nem lett volna a sikerre, amint azt bizonyítja az a tény, hogy a felperes korábbi panaszait az Ombudsman elutasította.

- 36 A felperes másodsorban kiemeli, hogy az a kár, amelynek megtérítését kéri, még nem realizálódott azon a napon, amikor a Bizottság az ajánlatát elutasította. Kár csak a rákövetkező évek során érte, folyamatos jelleggel, annak következtében, hogy szakértelmét nem tudta hasznosítani és gyarapítani. Ugyanígy, az amiatt elszenvedett kár, hogy a szolgáltatásra irányuló második közbeszerzést egy másik ajánlattevőnek ítélték oda, csak az odaítéléskor, azaz 2000. november 30-án keletkezett. Végezetül a Bizottság elleni bizonyítékok összegyűjtésével, valamint a panasznak az Ombudsmanhoz történő benyújtásával összefüggő költségek csak 2000-ben merültek fel.
- 37 Harmadszor és utoljára a felperes megjegyzi, hogy 2002. március 25-én költségmentesség iránti kérelmet nyújtott be abból a célból, hogy a Bizottság ellen kártérítési keresetet indítson. Mivel ezt a kérelmet az Elsőfokú Bíróság elutasította, a felperesnek pénzügyileg nem állt módjában, hogy a jelen kereset benyújtásának időpontja előtt keresetet indítson.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 38 A Bíróság alapokmányának 46. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„A szerződésen kívül okozott károkért való felelősségre vonatkozó ügyekben a Közösségek elleni eljárás megindításának joga az erre okot adó esemény felmerülésétől számított öt év alatt évül el. Az elévülés megszakad, ha a Bírósághoz keresetet nyújtottak be, vagy ha a károsult fél az eljárás megindítása előtt követelésével a Közösségek megfelelő intézményéhez fordult. Ez utóbbi esetben az eljárást az EK-Szerződés 230. cikkében, illetve az EAK-Szerződés 146. cikkében előírt két hónapos határidőn belül kell megindítani; adott esetben az EK-Szerződés 232. cikke második bekezdésének, illetve az EAK-Szerződés 148. cikke második bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.”

- 39 Az ítélkezési gyakorlat szerint az EK 288. cikk második bekezdéséből következik, hogy a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapítása és az elszenvedett kár megtérítéséhez való jog érvényesítése több feltétel együttes fennállásától függ, nevezetesen az intézmény terhére rótt magatartás jogellenességétől, a kár valós bekövetkezésétől, valamint az okozati összefüggés fennállásától az intézmény magatartása és az állítólagos kár között (a Bíróság 256/80., 257/80., 265/80., 267/80. és 5/81. sz., Birra Wührer kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 1982. január 27-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 85. o.] 9. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-106/98. sz., Fratelli Murri kontra Bizottság ügyben 1999. augusztus 4-én hozott végzésének [EBHT 1999., II-2553. o.] 25. pontja), és ezáltal a Közösség felelősségének megállapítása iránti kereset elévülési ideje nem kezdődhet azelőtt, hogy fennállna az összes olyan feltétel, amelynek a kártérítési kötelezettség alá van rendelve, és különösen azelőtt, hogy a megtérítendő kár bekövetkezne (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Birra Wührer kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 9. és 10. pontját).
- 40 A jelen esetben meg kell említeni, hogy a felperes különböző természetű károk megtérítését kéri.
- 41 Lényegében elsődlegesen azt kéri, hogy térítsék meg:
- azt a kárt, amit amiatt szenvedett el, hogy nem neki ítélték oda az első szerződést, amely azoknak a 158 400 EUR-ra becsült nettó nyereségeknek felel meg, amelyeket ez a szerződés eredményezett volna (a továbbiakban: a szóban forgó szerződés el nem nyereséséből eredő kár);
  - azt a legalább 60 000 EUR-ra becsült kárt, amely a vízügyi kutatási szakértői hírnevének rontásából, munkaterhelésének csökkenéséből és ebből eredően vízügyi kutatási szakértelme gyarapításának lehetetlenségéből, valamint abból

származott, hogy szakértelmét új területen volt kénytelen fejleszteni (a továbbiakban: a hírnév rontásából, a munkaterhelés csökkenéséből, a vízügyi kutatási szakértelem gyarapításának lehetetlenségéből és a szakértelem új területen történő fejlesztéséből eredő kár);

- azon későbbi szerződés elnyerésére való esély elvesztését, amelyet 2000. november 30-án a Haskoning társaságnak ítéltek oda, amelynek becsült összege az utóbbi által ez alkalommal realizált nettó nyereségek 10%-a, azaz 25 500 EUR (a továbbiakban: a következő szerződés elnyerésére való esély elvesztéséből eredő kár).

42 Másodlagosan a felperes azt kéri, hogy térítsék meg:

- a szóban forgó szerződés elnyerésére való esély elvesztéséből eredő kárt, amelynek összegét – figyelembe véve, hogy az első válogatási forduló végén hat vállalkozást fogadtak el – azon nettó nyereségek egy hatodára, azaz 26 400 EUR-ra becsülik, amelyeket a szerződés hozott volna (a továbbiakban: a szóban forgó szerződés elnyerésére való esély elvesztéséből eredő kár);
- az első pályázati eljáráson való részvétellel kapcsolatban viselt költségeket, amelyek összegét 10 000 EUR-ra becsülik (a továbbiakban: a pályázati eljárás költségei);
- az Ombudsmanhoz benyújtott különböző panaszok kapcsán és a Bizottság elleni bizonyítékok összegyűjtése érdekében felmerült költségeket, amelyek összegét 40 000 EUR-ra becsülik (a továbbiakban: az Ombudsman előtti eljárás kapcsán és a bizonyítékok összegyűjtése érdekében felmerült költségek).

A felperes ajánlatának elutasítása napján keletkezett károkról

- 43 Meg kell állapítani, hogy a szóban forgó szerződés el nem nyereséből, a szóban forgó szerződés elnyerésére való esély elvesztéséből, a pályázati eljárás költségeiből, valamint a hírnév rontásából, a munkaterhelés csökkenéséből, a vízügyi kutatási szakértelem gyarapításának lehetetlenségéből és a szakértelem új területen történő fejlesztéséből eredő kár azon a napon keletkezett, amikor a Bizottság a felperes ajánlatát elutasította. Márpedig ezenfelül a Bíróság alapokmányának 46. cikke értelmében ez az elutasítás képezi a jelen kártérítési keresetet keletkeztető tényt.
- 44 Másfelől emlékeztetni kell, hogy nem vitatott, miszerint a fent említett elutasítás a Bizottság 1997. január 7-i döntésekor történt, mivel a Bizottság a felperes kérésére az 1997. március 13-i levélben fejtette ki döntése indokait. Ezenfelül meg kell jegyezni, hogy a felperes legkésőbb 1997. március 20-án tudomást szerzett erről az indokolásról, mivel ez az időpontja annak a Bizottsághoz intézett levelének, amelyben 1997. március 13-i levelére hivatkozik.
- 45 Ebből következik, hogy ezen károk tekintetében a felperes kártérítési igényének érvényesítéséhez szükséges összes feltétel legkésőbb 1997. március 20-án fennállt, és hogy az öt éves elévülési idő így legkésőbb 2002. március 20-án lejárt.
- 46 Az a körülmény, hogy a felperes az öt állítólagosan ért károk megtérítésére két kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz 1999. szeptember 20-án és 2001. november 12-én, nem vezetett volna más eredményre, tekintettel arra a tényre, hogy ezeket a kérelmeket kétségtelenül nem követte az EK 230. vagy az EK 232. cikk szerinti keresetlevél.

- 47 A Bíróság alapokmányának 46. cikkével összhangban az elévülési időt ugyanis csak a közösségi bírósághoz benyújtott keresetlevél vagy a Közösség hatáskörrel rendelkező intézményéhez benyújtott előzetes kérelem szakíthatja meg, ez utóbbi esetben azonban a megszakítás csak akkor érvényes, ha a kérelmet az esettől függően az EK 230. cikkre, illetve az EK 232. cikkre hivatkozással meghatározott határidőkön belül keresetlevél követi (a fenti 28. pontban hivatkozott Giordano kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 6. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-222/97. sz., Steffens kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. november 25-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-4175. o.] 35. és 42. pontja és a fenti 28. pontban hivatkozott Jestädt kontra Tanács és Bizottság ügyben hozott ítélet 47. pontja).
- 48 Következésképpen, mivel a keresetlevelet 2004. április 8-án nyújtották be, azaz több mint hét évvel az ötéves elévülési idő kiindulópontja, 1997. március 20. után, a jelen igényt – annyiban, amennyiben az a fent említett károk megtérítésére irányul – elévültnek, és ennél fogva elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.
- 49 Ezt a következtetést a felperes egyetlen érve sem vonhatja kétségbe.
- 50 A felperes elsősorban azt állítja, hogy a Bizottság által elkövetett állítólagos jogellenességről csak 2000-ben sikerült tudomást szereznie, azaz akkor, amikor a válogatási forduló végén elfogadott egyik ajánlattevő által benyújtott ajánlatot sikerült megszereznie, amelyből kiderült, hogy az nem rendelkezett tapasztalattal a vízkezelési berendezések tervezése terén. Anélkül, hogy pontosan megjelölne ezen irat tényleges megszerzésének idejét, a felperes úgy véli, hogy az ésszerűség és a méltányosság alapján az elévülési idő kiindulópontját 2001. október 22-ében kell megállapítani, abban a napban, amikor az Ombudsman ezen irat és a Bizottságnál végzett vizsgálat alapján meghozta döntését, mivel ezen időpont előtt semmilyen bizonyíték nem állt a felperes rendelkezésére, így keresete sikertelenségre lett volna ítélve.

- 51 Emlékeztetni szükséges arra, hogy a felperes által a Bizottság terhére rótt jogellenes magatartás, amelyről csak későn szerzett tudomást, lényegében olyan kiválasztási szempont – a vízkezelési berendezések tervezése terén szerzett tapasztalat – állítólagos alkalmazását jelenti, amely egyrésztől nem szerepelt az ajánlati felhívásban említett szempontok között, illetve amelyet másrésztől a felperes tekintetében hátrányosan megkülönböztető módon alkalmaztak.
- 52 A vitatott szempont alkalmazásából eredő jogellenesség tekintetében az ügy iratainak vizsgálatából kitűnik, hogy a felperesnek a Bizottság 1997. március 13-i levele óta tudomása volt arról, hogy ajánlatát ezen szempont alapján utasították el. Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy a felperes 1997. március 20-i levelében vitatta a Bizottság érvelését, kiemelve, hogy nagy tapasztalattal rendelkezik a vízügyi kutatás terén, és hogy a vízkezelési berendezések tervezése terén szerzett tapasztalat nem szerepelt a válogatási szempontok között. A felperes tehát ebből azt a következtetést vonta le, hogy tévesen zárták ki a pályázati eljárásból, hivatali visszássággal vádolt, és kilátásba helyezte, hogy folytatja az eljárást, amennyiben 1997. április 10-ig nem kap választ. A felperes ezt az érvelést megismételte a Bizottság elnökének 1999. szeptember 20-án küldött kártérítési kérelmében, megállapítva, hogy e kérelem elutasítása esetén az ügyet az Elsőfokú Bíróság elé terjeszti.
- 53 Az arra alapozott kifogás tekintetében, hogy a vitatott szempontot ezenfelül hátrányosan megkülönböztető módon alkalmazták, a felperes kiemeli, hogy erről a körülményről csak 2000-ben szerzett tudomást, akkor, amikor a saját erejéből sikerült megszereznie az egyik ajánlattevő, nevezetesen az EDC társaság ajánlatát, amelyet az első forduló végén kiválasztottak, holott az sem felelt meg ennek a szempontnak.
- 54 Márpedig azon túlmenően, hogy a felperes nem szolgáltat bizonyítékot erre a körülményre, először is ismételten meg kell jegyezni, hogy 1999. szeptember 20-i levelében a felperes már rámutatott arra a tényre, hogy a vitatott szempontot nem

alkalmazták a többi ajánlattevőre, amint az az Advisory Committee on Procurement and Contracts (a továbbiakban: az ACPC) jelentéséből kiderül, így a Bizottság megsértette a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelv (HL L 209., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 322. o.) 3. cikkének (2) bekezdéséből következő hátrányos megkülönböztetés tilalmát. Ki kell emelni továbbá, hogy a felperes az Ombudsmannak 1998. március 30-án küldött levelében, amelyre az 1999. január 12-i levelében hivatkozik, már rámutatott a Bizottság által elkövetett csalásra, kivételezésre és hivatali visszásságra. Következésképpen téves a felperes azon állítása, miszerint csak 2000-ben szerzett tudomást arról, hogy a Bizottság hátrányosan megkülönböztető módon alkalmazta a vitatott szempontot.

- 55 Mindenestre a fenti 52. pontból következik, hogy a felperesnek 1997 óta tudomása volt az ajánlata elutasításának fő okáról, nevezetesen a vízkezelési berendezések tervezésében szerzett tapasztalatának hiányáról, amely indokot mindig is vitatta, mind a Bizottság és az Ombudsman előtt, mind a jelen keresetben annyiban, amennyiben ez a szempont nem szerepelt az ajánlati felhívásban.
- 56 Következésképpen, még ha feltételezzük is, hogy a felperes ténylegesen csak 2000-ben, sőt 2001. október 22-én szerezhetett tudomást arról, hogy a vitatott szempontot állítólagosan hátrányosan megkülönböztető módon alkalmazták, ez a körülmény akkor sem alkalmas arra, hogy a kártérítési igény elévülési idejének kiindulópontját erre a napra helyezze át.
- 57 Emlékeztetni szükséges arra, hogy az elévülés célja ugyanis az, hogy összhangot teremtsen a sértett személy jogainak védelme és a jogbiztonság elve között. Az elévülés időtartamát így többek között az állítólagosan sértett fél számára az esetleges keresetindításhoz szükséges információk összegyűjtéséhez és az e kereset alátámasztására felhozható tények ellenőrzéséhez szükséges idő figyelembevételével határozták meg (a fenti 28. pontban hivatkozott Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi kontra Bizottság ügyben hozott végzés 28. pontja).

- 58 Ennek megfelelően úgy ítélték meg, hogy téves az a feltételezés, miszerint az elévülési idő csak attól az időponttól kezdődik, amikor a károsult fél pontosan és részletesen tudomást szerez az ügy tényállásáról, mivel a tényállás ismerete nem szerepel azon elemek között, amelyeknek az elévülési idő számításához fenn kell állniuk (a fenti 28. pontban hivatkozott Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi kontra Bizottság ügyben hozott végzés 31. pontja).
- 59 Ugyanígy, a jelen esetben az a körülmény, miszerint a felperes a keresetét alátámasztó további tényről állítólagosan azután szerzett tudomást, hogy ajánlatát a Bizottság 1997. március 13-án és április 10-én indokolással ellátva elutasította – még akkor is, ha már a kezdetektől vitatta ezen elutasítás fő okát, amely ezenfelül a kárra okot adó eseménynek minősül –, nem vezethet arra az eredményre, hogy az elévülési idő kiindulópontját a fent említett tudomásszerzés napjára helyezze át.
- 60 Ez a megállapítás annál is inkább érvényes, mivel 2000-ben azon a napon, amikor a felperes az állítása szerint megszerezte a válogatási forduló végén kiválasztott egyik ajánlattevő pályázati anyagát, továbbá azon a napon, amikor úgy ítélte meg, hogy elegendő elemmel rendelkezik ahhoz, hogy kártérítési keresetet indítson, nevezetesen akkor, amikor az Ombudsman 2001. október 22-én meghozta a Bizottságot bíráló határozatát, az ötéves elévülési idő még nem járt le.
- 61 Ebből következik, hogy ellentétben azzal az esettel, amikor a felperest az akadályozza a keresetlevele ésszerű határidőn belül történő benyújtásában, hogy a kárra okot adó eseményről kései időpontban szerez tudomást, a jelen esetben nem kell az elévülési idő lejártának időpontját annak rendes lejáratí idejénél későbbi időpontban megállapítani (lásd e tekintetben a Bíróság 145/83. sz., Adams kontra Bizottság ügyben 1985. november 7-én hozott ítéletének [EBHT 1985., 3539. o.] 50. és 51. pontját és a fenti 28. pontban hivatkozott Autosalone Ispra dei Fratelli Rossi kontra Bizottság ügyben hozott végzés 32. pontját).

- 62 Másodsorban a felperes azon érvelése, miszerint a Bizottság felelős az igény elévüléséért annyiban, amennyiben téves információkat szolgáltatott a felperesnek a pályázati eljárás állítólagos jogellenességének leplezésére, szintén nem fogadható el.
- 63 Igaz, hogy a férfiak és a nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. február 10-i 75/117/EGK tanácsi irányelv (HL L 45., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 179. o.) alkalmazása keretében a Bíróság lényegében már úgy tekintette, hogy a közösségi joggal ellentétes azon nemzeti jogszabály alkalmazása, amely az olyan munkavállaló igényének elévülését vonja maga után – eltérés lehetősége nélkül –, aki a díjazása hátralékainak behajtására vagy az egyenlő díjazás elvének megsértése miatti kártérítésre törekszik, akkor, amikor a kereset késedelmes benyújtása annak tudható be, hogy a munkaadó szándékosan pontatlan tájékoztatást adott számára (a fenti 34. pontban hivatkozott Levez-ügyben hozott ítélet 34. pontja).
- 64 Mindazonáltal, még ha feltételezzük is, hogy a Bíróság ezzel általános szabályt állapított meg, úgy kell tekinteni, hogy az nem vonatkoztatható a jelen esetre.
- 65 Ugyanis – a fent említett ügyben fennálló helyzettel ellentétben – az a tény, hogy a jelen esetben a Bizottság szándékosan megtévesztette a felperest, amikor azt jelezte neki, hogy az ajánlatát azzal az elsődleges indokkal utasították el, hogy nem rendelkezik tapasztalattal a vízkezelési berendezések terén – amennyiben azt megalapozottnak feltételezzük –, nem volt olyan természetű, hogy meggátolja a felperest abban, hogy idejében keresetet indítson.
- 66 Egyrészt az előzőekben kifejtettekből következik, hogy a felperesnek a Bizottság 1997. március 13-i, indokolást tartalmazó levele óta tudomása volt arról, hogy ajánlatát azzal az indokkal utasították el, hogy nem felelt meg a vízkezelési

berendezések tervezése terén szerzett tapasztalatra vonatkozó szempontnak, és hogy a felperes mindig is vitatta ezen szempont alkalmazásának jogszerűségét, amely sérelmet a jelen keresetben is fenntartja. Másrészt, még ha azt feltételezzük is, hogy megállapítást nyerhet az, hogy a Bizottság magatartása megakadályozhatta, hogy a felperes teljes mértékben tisztában legyen a Bizottság által vele szemben alkalmazott állítólagos hátrányos megkülönböztetéssel, akkor is meg kell jegyezni, hogy a felperes a Bizottsághoz intézett 1999. szeptember 20-i levelében már hivatkozott erre a sérelemre az ACPC-jelentés alapján, és maga is elismeri, hogy erről a körülményről 2000-ben sikerült tudomást szereznie annak köszönhetően, hogy megszerezte az EDC társaság ajánlatát. Így a felperes legkésőbb ebben az időpontban rendelkezett azokkal az elemekkel, amelyek a véleménye szerint szükségesek voltak a keresete benyújtásához. Ennélfogva nem fogadható el az, hogy a jelen kereset benyújtásában tapasztalt késedelem kizárólag vagy akár döntő mértékben a Bizottság magatartásának tudható be, mivel a felperesnek még az Ombudsman döntése után is volt lehetősége arra, hogy idejében benyújtsa a keresetét.

67 Harmadsorban a felperes állításával ellentétben nem kell úgy tekinteni, hogy a hírnév rontása, a munkaterhelés csökkenése, a vízügyi kutatási szakértelem gyarapításának lehetetlensége és a szakértelem új területen történő fejlesztése miatt állítólagosan elszenvedett kárt folyamatos jelleggel szenvedte el. Ugyanis, habár az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az elévülés kizárólag az elévülést megszakító aktus időpontját megelőző öt éven túli időszakra terjed ki, anélkül hogy érintené az ezt követő időszakban keletkezett jogokat (lásd e tekintetben az Elsőfokú Bíróság T-20/94. sz., Hartmann kontra Tanács és Bizottság ügyben 1997. április 16-án hozott ítéletének [EBHT 1997., II-595. o.] 132. pontját, valamint a T-201/94. sz., Kustermann kontra Tanács és Bizottság ügyben 2002. február 7-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-415. o.] 64. pontját), ez csak azon rendkívüli esetben van így, ha bebizonyosodik, hogy a szóban forgó kár az arra okot adó esemény megtörténte után napi rendszerességgel újra bekövetkezett. A jelen esetben nem ez a helyzet, mivel a fent meghatározott károkat – azokat megalapozottnak feltételezve – a fent említett elutasítás azonnali módon idézte elő, még akkor is, ha teljes nagyságuk esetlegesen csak a felperes szóban forgó közbeszerzésre tett ajánlatának elutasítása után volt látható.

68 Végezetül és negyedsorban a felperes azon érve, miszerint pénzügyileg nem állt módjában, hogy a jelen kereset benyújtása előtt indítson keresetet a Bizottság ellen, nyilvánvalóan nem eredményezheti azt, hogy a jelen keresetet elfogadhatónak kell tekinteni.

- 69 Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy az eljárási szabályzat 94. cikkének 1. §-a értelmében, ha valamelyik fél képtelen teljes egészében vagy részben fedezni az eljárási költségeket, akkor bármikor költségmentességet kérhet. A felperes állítólagos szűkös helyzete tehát nem jelenthet olyan indokot, amely igazolja a kereset benyújtásának késedelmes jellegét.
- 70 Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy a felperes tudott erről az eljárásról, és nem igazolt olyan helyzetet, amely jogot biztosított volna számára a költségmentességre, figyelembe véve a 2002. március 25-én benyújtott költségmentesség iránti kérelmét, amelyet az Elsőfokú Bíróság a 2002. december 13-i végzéssel utasított el.
- 71 A fenti 43. és 48. pontban kifejtettekkel összhangban ebből az következik, hogy az igény elévült, és ennél fogva a kereset elfogadhatatlan annyiban, amennyiben a szóban forgó szerződés el nem nyeréséből, a szóban forgó szerződés elnyerésére való esély elvesztéséből, a pályázati eljárás költségeiből, valamint a hírnév rontásából, a munkaterhelés csökkenéséből, a vízügyi kutatási szakértelem gyarapításának lehetetlenségéből és a szakértelem új területen történő fejlesztéséből eredő kár megtérítésére irányul.

Az egyéb károkról

- 72 A következő szerződés elnyerésére való esély elvesztéséből eredő kár, valamint az Ombudsman előtti eljárás kapcsán és a bizonyítékok összegyűjtése érdekében felmerült költségek tekintetében az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy először is a felperes kérelmének megalapozottságát kell megvizsgálni (lásd e tekintetben a Bíróság C-23/00. P. sz., Tanács kontra Boehringer ügyben 2002. február 26-án hozott ítéletének [EBHT 2002., I-1873. o.] 51. és 52. pontját, valamint a C-233/02. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 2004. március 23-án hozott ítéletének [EBHT 2002., I-2759. o.] 26. pontját).

- 73 A felperes elsősorban úgy érvel, hogy a szóban forgó szerződésre adott ajánlatának állítólagosan jogellenes elutasítása olyan kárt okozott számára, amely abból ered, hogy azon a pályázati eljáráson, amelyen részt vett, elvesztette esélyét egy későbbi szerződésre (a továbbiakban: következő szerződés), amelyet 2000. november 30-án a Haskoning társaságnak ítéltek oda. Azt állítja, hogy ez a szerződés az 1996. augusztus 10-i pályázati eljárás tárgyát képező szerződés (a továbbiakban: első szerződés) folytatása volt, és hogy így indokolatlan hátrányba került a Haskoning társasághoz képest, amely már megkapta az első szerződést.
- 74 Másodsorban a felperes azt állítja, hogy a Bizottság elleni bizonyítékok, különösen az EDC társaság által benyújtott ajánlat megszerzése érdekében felmerült költségekből, illetve az Ombudsmanhoz benyújtott panaszokból eredően szintén kár érte.
- 75 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapítása több feltétel együttes fennállásától függ, nevezetesen az intézmények terhére rótt magatartás jogellenességétől, a kár valós és biztos bekövetkezésétől, valamint az okozati összefüggés fennállásától az érintett intézmény magatartása és az állítólagos kár között (lásd különösen az Elsőfokú Bíróság T-231/97. sz., New Europe Consulting és Brown kontra Bizottság ügyben 1999. július 9-én hozott ítéletének [EBHT 1999., II-2403. o.] 29. pontját). Amint e feltételek valamelyike nem teljesül, a keresetet teljes egészében el kell utasítani anélkül, hogy a fent említett felelősség egyéb feltételeit vizsgálni kellene (a Bíróság C-146/91. sz., KYDEP kontra Tanács és Bizottság ügyben 1994. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1994., I-4199. o.] 81. pontja, valamint a C-104/97. P. sz., Atlanta kontra Európai Közösség ügyben 1999. október 14-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-6983. o.] 65. pontja).
- 76 A következő szerződés elnyerésére való esély elvesztése miatt állítólagosan elszenvedett kár tekintetében először is ki kell emelni, hogy a felperes egyrésztől semmilyen elemet nem ad meg azon ajánlati felhívás tárgyát illetően, amely 2000-

ben állítólagosan a folytatása volt az 1996. augusztus 10-i ajánlati felhívásnak, sem pedig e két ajánlati felhívás közötti kapcsolatot illetően. Ennélfogva nem lehet megállapítani azt, hogy bármilyen okozati összefüggés létezne az első ajánlati felhívás során a felperes ajánlatának állítólagosan jogellenes elutasítása és a között a kár között, amelyet a felperes a következő szerződés elnyerésére való esély elvesztése miatt szenvedett el.

77 Másrésztől a valamely későbbi szerződés elnyerésére való esély elvesztése minden körülmények között csak abban az esetben tekinthető valós és biztos kárnak, ha a Bizottság állítólagosan vétkes magatartása hiányában kétségtelenül a felperesnek ítéltek volna oda az első szerződést. Márpedig hangsúlyozni kell, hogy a jelen esetben érintetthez hasonló nyilvános pályázati rendszerben az ajánlatkérő jelentős mérlegelési jogkörrel rendelkezik a szerződés odaítéléséről szóló döntés meghozatalában. Következésképpen a felperes még akkor sem lett volna biztosítva az első szerződés elnyerése felől, ha kiválasztották volna a pályázati eljárás második fordulójában való részvételre (lásd e tekintetben a fenti 75. pontban hivatkozott New Europe Consulting és Brown kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 51. pontját), és ehhez még annak vizsgálatára sincs szükség, hogy valóban megfelelt-e az ajánlati felhívásban megkövetelt feltételeknek.

78 Ebből következik, hogy még ha feltételezzük is, hogy a felperes esetlegesen elvesztette az esélyt az első szerződés elnyerésére amiatt, hogy nem vehetett részt az első pályázati eljárás második fordulóján – amely kárigény mindenesetre elévült –, ez az esélyvesztés önmagában nem tekinthető elegendőnek ahhoz, hogy a felperes számára a következő szerződés odaítélésére való esély elvesztéséből eredő valós és biztos kárt okozzon abban az esetben, ha elfogadjuk, hogy kellő kapcsolat áll fenn ezen szerződés és az első szerződés között.

79 Továbbá az egyes bizonyítékok – köztük különösen az EDC társaság által benyújtott ajánlat – megszerzése érdekében felmerült költségekből eredő kár tekintetében hangsúlyozni kell, hogy a felek számára a bírósági eljárás során felmerült költségek, mint olyanok, nem tekinthetők az eljárás költségterhétől elkülönülő kárnak (lásd e tekintetben a Bíróság C-334/97. sz., Bizottság kontra Montorio ügyben 1999. június 10-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-3387. o.] 54. pontját). Ezenfelül az Elsőfokú

Bíróság úgy ítélte meg, hogy – még ha a bírósági szakaszt megelőző eljárás során általában jelentős jogi munkát végeznek is – emlékeztetni kell arra, hogy az eljárási szabályzat 91. cikke „eljárás” alatt csak az Elsőfokú Bíróság előtti eljárást érti, az azt megelőző szakasz kizárásával. Ez nevezetesen ugyanennek a szabályzatnak a 90. cikkéből következik, amely az „Elsőfokú Bíróság előtti eljárásról” tesz említést (lásd e tekintetben az Elsőfokú Bíróság T-38/95 DEP. sz., Groupe Origny kontra Bizottság ügyben 2002. január 24-én hozott végzésének [EBHT 2002., II-217. o.] 29. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Következésképpen, ha az ilyen költségeket megtérítendő kárként ismernék el valamely kártérítési kereset alapján, az ellentétben állna a bírósági eljárást megelőző szakaszban felmerült költségek meg nem térítendő jellegével, amint az a fent említett ítélkezési gyakorlatból következik.

80 Ebből következik, hogy a felperes nem jogosult arra, hogy kártérítési kereset keretében a jelen eljárást megelőzően bizonyos bizonyítékok megszerzése céljából állítólagosan felmerült költségekből származó károk megtérítését kérje.

81 Ugyanígy abban az esetben, ha a felperes állítását valójában akként kell érteni, hogy a kellő bizonyítékok megszerzése céljából felmerült költségeket a Bizottság azon állítólagos jogellenes mulasztása okozta, hogy az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatalához nem továbbította a pályázati eljárás eredményeire vonatkozó hirdetményt a 92/50 irányelv 16. cikkének és 17. cikke (2) és azt követő bekezdéseinek megfelelően, akkor meg kell jegyezni, hogy a felperes nem mutatja be, hogy e hirdetménynek a Kiadóhivatal felé történő továbbítása mennyiben kímélte volna meg őt a szóban forgó költségektől.

82 Másfelől, amint azt korábban kifejtettük, a felperes semmiképpen sem volt köteles megszerezni az EDC társaság által benyújtott ajánlatot ahhoz, hogy érvényesen kártérítési keresetet indíthasson az Elsőfokú Bíróságon.

- 83 Végül az Ombudsman előtti eljárás kapcsán állítólagosan felmerült költségekből eredő kár tekintetében emlékeztetni szükséges arra, hogy az Ombudsman intézményével a Szerződés a közösségi bíróság előtti keresetindítás helyett választható eljárás lehetőségét biztosította az Unió polgárai számára ahhoz, hogy érdekeiket megvédjék. Ez a választható bíróságon kívüli eljárás különleges szempontokat elégít ki, és nem szükségszerűen szolgálja ugyanazt a célt, mint a bírósághoz benyújtott kereset (az Elsőfokú Bíróság T-209/00. sz., Lamberts kontra Ombudsman ügyben 2002. április 10-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-2203. o.] 65. pontja).
- 84 Ezenfelül, amint az az EK 195. cikk (1) bekezdéséből és az Ombudsman feladatainak ellátására vonatkozó szabályokról és feltételekről szóló, 1994. március 9-i 94/262/ESZAK, EK, Euratom európai parlamenti határozat (HL L 113., 15. o.) 2. cikkének (6) és (7) bekezdéséből kiderül, ez a két eljárás nem folytatható egyidejűleg. Igaz ugyan, hogy az Ombudsmanhoz benyújtott panaszok nem szakítják meg a közösségi bírósághoz való fordulás esetén alkalmazandó határidőt, az Ombudsmannak mégis le kell zárnia a vizsgálatát, vagy a panaszt elfogadhatatlannak kell nyilvánítania, ha az érintett polgár ugyanazon tényállással kapcsolatban egyidejűleg keresetet nyújt be a közösségi bírósághoz. Következésképpen a polgárnak kell megítélnie, hogy a két rendelkezésre álló eljárás közül melyik alkalmas arra, hogy az érdekeit jobban szolgálja (a fenti 83. pontban hivatkozott Lamberts kontra Ombudsman ügyben hozott ítélet 66. pontja).
- 85 Ebből az következik, hogy a felperes azon döntése, hogy a szóban forgó panaszokat az Ombudsmanhoz nyújtja be, saját elhatározásának eredménye, illetve az, hogy semmiképpen sem volt köteles így eljárni azt megelőzően, hogy keresetét az Elsőfokú Bíróság előtt érvényesen benyújtaná.
- 86 Ebből kiindulva a felperesnek nem sikerült bebizonyítania azt, hogy közvetlen okozati összefüggés áll fenn az Ombudsman előtti eljárás kapcsán felmerült állítólagos költségek és a kifogásolt jogellenességek között. Ugyanis a polgár azon szabad döntése, hogy az Ombudsmanhoz fordul, nem tüntethető fel a közösségi intézmények vagy szervek terhére róható esetleges hivatali visszásságok közvetlen és szükségszerű következményeként.

- 87 Az előzőekből az következik, hogy a felperesnek a következő szerződés elnyerésére való esély elvesztéséből, valamint az Ombudsman előtti eljárás kapcsán és a bizonyítékok összegyűjtése érdekében felmerült költségekből eredő kár megtérítése iránti kérelmét – mint nyilvánvalóan megalapozatlant – el kell utasítani, anélkül hogy annak elfogadhatóságáról határozni kellene.
- 88 Következésképpen a keresetet teljes egészében – részben mint elfogadhatatlant és részben mint nyilvánvalóan megalapozatlant – el kell utasítani.
- 89 Következésképpen a felperes által Trouwborst, Brinkman és Söderman urak tanúként való beidézése iránt benyújtott kérelmet nem kell elfogadni. Mindenesetre meg kell jegyezni, hogy ez a kérelem nem tünteti fel pontosan azokat a tényeket, amelyekkel kapcsolatban a fenti tanúkat meg kell hallgatni, sem azokat az okokat, amelyek a meghallgatásukat igazolhatnák, így az nem felel meg az eljárási szabályzat 68. cikke 1. §-ának második albekezdéséből eredő követelményeknek.

A költségekről

- 90 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A keresetet – mint részben elfogadhatatlant és részben nyilvánvalóan megalapozatlant – elutasítja.**

- 2) A felperest kötelezi a költségek viselésére.**

Luxembourg, 2005. szeptember 14.

H. Jung

hivatalvezető

M. Jaeger

elnök